

последното се добивало отъ черната желѣзна руда *магнетитъ*, прѣсната изъ пѣсѣдитъ отъ разрушенитъ скали: гранитъ, сиенитъ и др.

А рудоноснитъ пѣсѣци трѣбвало да се промиватъ. Тежка и малодоходна работа. Трѣбвало да се прокопаватъ множество вади, да се копаятъ и заприщватъ вирови, да се събира и пречиства рудата и да се откарва до *виднитъ*, гдето се топи и предава на маданитъ, или самоковитъ, за преработване на прѣтове или листове.

Рударската работа се извършвала отъ селяни, които били длѣжни и да я превозватъ до виднитъ срещу нищожно възнаграждение.

За виднитъ, въ които се претопявала рудата и споявала въ топки, били нуждни дървени вжглища, които пѣкъ изготвяли селяни отъ планинскитъ села изъ Рила, Витоша и Сръдна-гора—така нареченитъ *вжглищари*. И тѣ работили почти безъ пари и, ако не била *принудата*, никой не би се заелъ съ този робски трудъ.

Войната между Русия и Турция, наречена *Кримската буна*, още повече влошила положението на рударитъ и вжглищаритъ—все българи отъ самоковскитъ и ихтимански села. Предъ страха отъ военнитъ закони маданджиитъ карали селянитъ да имъ работятъ безплатно (ангария), макаръ че самитъ маданджии печелили много.

Султанскитъ фермани били съвсемъ забравени. Отъ друга страна и селянитъ нѣмали никаква организация, подобно на занаятчийскитъ *еснафи*, която да се погрижи за тѣхната зла сѣдба. Всѣко село било заставено да дава списъци на рударитъ и вжглищаритъ и, който отъ последнитъ не представи на уреченото време исканитъ отъ него руди или вжглища, билъ строго наказванъ.

Теглото на тѣзи беззащитни роби имъ дошло до гуша. Но на законъ и правда тѣ тогава не могли да разчитатъ. Пѣкъ и сами не могли да се погрижатъ.